

Sed amabo, si aeri defirendo arteria venosa condita sit, cur eius constitutio est venae?

Fistulis potius opus esset Natura (& quidem quales Bronchia sunt annularibus, ut semper pateant, & neque concidant, & ut omnino vacua sanguine permaneant ne humor aeris transitum impediat, uti manifestum est, quando pulmones pituita Bronchiis vel infarcta, vel paululum admissa laborant) sibilo, & strepitu oborto dum respiramus.

Minus toleranda illa opinio, quae cum duplicem materiam (aerem, & sanguinem) necessariam esse ad spiritus vitales efficiendos supponit, sanguinem per mediastini cordis caecas porositates de dextro in sinistrum ventricululum transudare, aerem per magnum vas Arteriam venosam à pulmonibus attrahi contendit: Et proinde in septo cordis porositates plures esse producendo sanguini ac commodatas. Sed mercuriale porositates nullae sunt, neque demonstrari possunt.

Septi enim cordis substantia densior, & compactior est quamvis altera corporis particula, exceptis ossibus, & nervis, sed si adessent foramina, quomodo (cum simul uterque ventriculus distenditur, & dilatatur) alterum ab altero quidpiam, aut sinistrum sanguinem à dextro exhaustire possibile est? Et cur non potius dextrum spiritus ex sinistro, quam sinistrum sanguinem à dextro ventriculo per eadem foramina euocare crediderim. At mirum, & incongruum certe, sanguinem per caecos obscurosque ductus, & aerem per patentissimos eodem instanti, commodius attrahi. Et cur quæso pro sanguinis transitu in sinistrum ventricululum ad caecas, & invisibiles porositates incertas, obscuras confugiunt, quando adest per arteriam venosam tam patens iter? mirum mihi certe est, quod per cordis septum, crassum, durum, densum, compactissimum viam facere, vel fingere potius maluerunt, quam per patens vas venosum, aut etiam per pulmonum substantiam raram, laxam, mollissimam, spongiosam. Præterea si per septi substantiam sanguis permeare potuisset, aut à ventriculis imbibi, quid opus esset vena, & arteria coronalis ramulis ad ipsius septi nutritionem destinatis? Quod notatu dignissimum, si in fœtu (quando omnia ra-

riora

viora, molliora) Natura coacta fuit per foramen ovale sanguinem in sinistrum ventricululum à vena cava per arteriam venosam traducere: Quomodo verisimile possit esse quod in adulto per cordis septum iam densius atate factum tum commode nulloque negotio transfundat.

Andreas Laurentius lib. 9. cap. 11. Quaestione 12. autoritate Galeni de lo. affect lib. 6. cap. 7. & experientia Hollerii fultius, asserit, & probat à cavitatem pectoris serositates, & pus Empyricorum in arteriam venosam absorptum per sinistrum ventricululum cordis, & per arterias cum urina, vel cum facibus alui posse expelli recenset, quin etiam in confirmationem casum cuiusdam Melancholici, qui sæpius deliquium animi passus à paroxysmo liberatus erat emissionem urinae turbide, fetida, acris; quo genere morbi tandem confectus, dissecto cadavere, talis substantia, qualem mingebat, neque in vesica, neque in renibus visam atque parebat, sed in cordis sinistro ventriculo, & cavitatem pectoris plurima: unde gloriatur se horum affectuum talem prædixisse causam. Ego autem non possum non mirari, cum ipse materiam heterogencam posse eodem tractu euacuari diuinarat, & prædicauerat: quod iisdem viis sanguinem à pulmonibus in sinistrum ventricululum secundum naturam deduci convenienter cernere, aut asseverare non potuit, aut noluit.

Itaque ex his, & huiusmodi plurimis patet, cum ea quæ dicta antehac à prioribus de motu, & usu cordis, & arteriarum, aut inconuenientia, aut obscura, aut impossibilia diligentius considerati appareant, utile proinde admodum erit paulo penatius rem introspicere, arteriarum, & cordis motus non solum in homine sed & aliis uniuersis animalibus cor habentibus contemplari: Quin etiam vinorum dissectione frequenti, multaque autopsia veritatem discernere, & inuestigare.

C 2

EXER.